

Onderwerp

Stand van zaken minimaliseren hinder obstakelverlichting windturbines

Kern mededeling:

Naar aanleiding van positieve resultaten met naderingsdetectie bij windpark Krammer, hebben provincie Flevoland en initiatiefnemers van de Flevolandse windparken in 2019 een eerste haalbaarheidsstudie uit laten voeren naar het nut van naderingsdetectie in de provincie Flevoland. Naderingsdetectie zorgt voor minder brandtijd van de verlichting, omdat deze alleen brandt als luchtvaartuigen de windparken naderen en passeren. De resultaten van de eerste Flevolandse studie op basis van de bestaande situatie lijken positief. Nader onderzoek wordt nu gestart om ook de groeiscenario's van Lelystad Airport bij de eerdere haalbaarheidsstudie te betrekken en de vertaalslag te maken wat de resultaten betekenen in termen van hinderbeleving. Parallel benadrukt de provincie in diverse verbanden het belang van wet- en regelgeving die bruikbare technieken om hinder te reduceren ook toestaat.

In deze mededeling informeren wij u achtereenvolgens over:

- het vervolgonderzoek;
- technieken van naderingsdetectie;
- de stand van zaken in wet- en regelgeving voor het kunnen toepassen van deze technieken;
- vervolgstappen na afronding vervolgonderzoek.

Mededeling:**Vervolgonderzoek**

De in 2019 uitgevoerde haalbaarheidsstudie is gebaseerd op radardata over de periode 2015-2018. Over de invloed van uitbreiding van luchtvaartverkeer op Lelystad Airport zijn kwalitatieve uitspraken gedaan. Dat geeft initiatiefnemers van Flevolandse windparken en provincie onvoldoende comfort om vervolgstappen op te baseren. Een uitbreiding van de haalbaarheidsstudie is om die reden gewenst en wordt nu in gang gezet, waarbij wordt aangesloten bij de groeicijfers van Lelystad Airport uit de actualisatie van het MER van de luchthaven. De provincie treedt, net als in de eerdere studie, samen met de initiatiefnemers van Flevolandse windparken op als opdrachtgever voor het vervolgonderzoek, waarbij ook de financiering gezamenlijk wordt gedragen. Een kwalitatieve interpretatie van de hinderbeleving (staan de lampen zo veel mogelijk uit op de momenten dat men er potentieel hinder van kan ondervinden?) maakt dit keer ook deel uit van het onderzoek. Voor de zomer van 2020 worden de resultaten van het vervolgonderzoek verwacht.

Twee technieken van naderingsdetectie

Er zijn twee technieken van naderingsdetectie: *radarnaderingsdetectie* en *detectie middels transponders in luchtvaartuigen*. Bij *radarnaderingsdetectie* detecteren radarsystemen op de grond of luchtvaartuigen windturbines naderen. Bij *detectie middels transponders in vliegtuigen* zijn windturbines en luchtvaartuigen beide uitgerust met technische middelen om elkaar te 'herkennen', zonder dat daarbij radarsystemen op de grond nodig zijn. Bij deze techniek is het daarmee nodig dat (naast de windsector) ook de luchtvaartsector uitgerust is voor deze interactie.

Registratienummer

2598388

Datum

11 mei 2020

Afdeling/Bureau

SENB

Openbaarheid

Openbaar

Portefeuillehouder

Fackeldey, J.A.

Ter kennisname aan PS en
burgerleden

Stand van zaken wet- en regelgeving

Het Informatieblad Wind op Land staat de toepassing van radarnaderingsdetectie nog niet toe. Wel is een wijziging van het Informatieblad hiertoe in gang gezet binnen I&W en ILT. Provincie Flevoland heeft in het IPO en de Landelijke Werkgroep Obstakelverlichting, mede namens de Flevolandse gemeenten, de afgelopen periode aandacht gevraagd voor de voortgang van dit proces. Daar is nu meer schot in gekomen. Recent heeft ILT een uitvoerings- en handhavingstoets (een zogenaamde Huf-toets) uitgevoerd op de conceptwijziging. De opmerkingen van ILT zijn besproken met I&W. Dit heeft geleid tot een definitieve conceptwijziging die nu ter toetsing wordt voorgelegd aan een brede groep van organisaties, zoals de Militaire Luchtvaart Autoriteit, Agentschap Telecom, Luchtvaartpolitie, LVNL, NWEA en de Koninklijke Nederlandse Vereniging voor de Luchtvaart. I&W verwacht het nieuwe Informatieblad vervolgens in de zomer van 2020 vast te kunnen stellen, waarmee radarnaderingsdetectie dan (onder voorwaarden) ook in de praktijk toegepast mag worden.

Naderingsdetectie middels transponders in luchtvaartuigen (dus zonder radarsysteem op de grond) is in Nederland niet toegestaan en onduidelijk is op dit moment of daar verandering in komt. In ieder geval lijkt daar op relatief korte termijn geen sprake van te zijn, in tegenstelling tot bijvoorbeeld Duitsland, waar deze techniek vanaf 2021 toegepast mag worden (en naderingsdetectie in het algemeen vanaf juli 2021 verplicht wordt gesteld).

Vervolgstappen na afronding vervolgonderzoek

Initiatiefnemers van de Flevolandse windparken zijn zich bewust van hun maatschappelijke verantwoordelijkheid wanneer de onderzoeksresultaten van het vervolgonderzoek positief zijn. Daarbij wordt opgemerkt dat bestaande parken binnen de huidige wet- en regelgeving al het maximale hebben gedaan om hinder door obstakelverlichting zo veel mogelijk te beperken, en dat parken die nu worden voorbereid ook binnen de huidige kaders de maximale mogelijkheden benutten. Aanvullend hierop is en wordt een deel van de parken al voorbereid op de toepassing van naderingsdetectie. Het daadwerkelijk aanschaffen van radarsystemen is daar echter vooralsnog geen onderdeel van. Overigens is op dit moment nog onduidelijk om welke investering het zou gaan. Dat is mede afhankelijk van de technische uitwerking (hoeveel radars nodig, kan een radar meerdere parken bedienen, etc.). Na beschikbaar komen van de onderzoeksresultaten vindt een bestuurlijk overleg plaats tussen provincie, Flevolandse gemeenten en windparken.